

Saksnr.: 2010/15469
Løpenr.: 37200/2019
Klassering: C50
Saksbehandler: Morten Hanisch

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av Næring og kulturkomiteen	Møtedato 18.03.2019	Utvalgssaknr.
--	------------------------	---------------

Statlige prioriteringer for kulturminneforvaltningen 2019

Vedlegg:

- 1 Statlige prioriteringer for kulturminneforvaltningen 2019

Komitélederens forslag til vedtak

1. Riksantikvarens prioriteringer for kulturminneforvaltningen tas til orientering.
2. Østfold fylkeskommune forutsetter at nye oppgaver på kulturminnefeltet blir fullfinansiert, der økte rammer til fylkeskommunene tydeliggjøres i kommuneøkonomiproposisjonen våren 2019.

Komitélederens behandling

Ingen endring.

Sarpsborg, 5. mars 2019

Andreas Lervik
leder av Næring og kulturkomiteen

Fylkesrådmannens anbefaling

1. Riksantikvarens prioriteringer for kulturminneforvaltningen tas til orientering.
2. Østfold fylkeskommune forutsetter at nye oppgaver på kulturminnefeltet blir fullfinansiert, der økte rammer til fylkeskommunene tydeliggjøres i kommuneøkonomiproposisjonen våren 2019.

Sarpsborg, 25. februar 2019

Anne Skau
fylkesrådmann

Elin Tangen Skeide
kst. fylkesdirektør

Bakgrunn for saken

Ved siden av å være regionalpolitisk utviklingsaktør er fylkeskommunen delegert statlig myndighet etter kulturminneloven, med ansvar for nasjonalt viktig kulturarv i Østfold. Riksantikvaren gir hvert år føringer til fylkeskommunene om hvilke områder som det ønskes prioritert innsats på, med bakgrunn i politiske styringsdokumenter.

Fakta

Hovedprioritet for 2019 er knyttet til regionreformen og framtidig ansvars- og oppgavefordeling. Regionreformen vil få store konsekvenser for hvordan kulturminneforvaltningen skal arbeide i framtiden. Skal regionreformen lykkes på kulturminnefeltet må fylkeskommunene allerede fra 1. januar 2020 fungerer i rollen som regional kulturminnemyndighet på alle de områdene som blir tillagt regionene. En rekke oppgaver som håndteres av Riksantikvaren i dag skal fra 2020 håndteres av de nye regionene. Overføringen av oppgaver skal;

1. medvirke til, tydeliggjøre og forsterke betydningen regionalt folkevalgt nivå har som aktør i samfunnsutviklingen.
2. reddyke Riksantikvarens rolle som direktorat, med ansvar for overordnede, faglige prioriteringer og satsinger.

Organiseringen av arbeidet med overføring av oppgaver til fylkeskommunene er organisert i prosjektet *Kulturminneforvaltningen 2020 (KF2020)*. Kulturminneforvaltningen i Østfold fylkeskommune deltar i dette arbeidet, gjennom prosesskartlegginger og brukerforum for saksbehandlere.

Østfold fylkeskommune har i sakene PS 51/118 og PS 113/2018 behandlet ny ansvarsforskrift (høring) og støtter de fleste forslagene fra Klima- og miljødepartementet til overføring av oppgaver og myndighet. Ny ansvarsforskrift skulle vært vedtatt før årsskiftet 2018/19. Denne lar fortsatt vente på seg, men skal implementeres 1. januar 2020. Riksantikvaren påpeker viktigheten av at regionene sikrer nødvendig kompetanse og kapasitet til å ivareta de nye oppgavene slik at en fra 1.januar 2020 er rigget med tilstrekkelig kapasitet og kompetanse. Skal en få til dette må det i praksis ansettes ny fagkompetanse i god tid FØR årsskiftet 2019/2020. Det må derfor settes i gang tiltak for å sikre en operativ forvaltning også på de nye ansvarsområdene. Det er imidlertid ikke avsatt midler til noen forberedelse av oppgaveoverføringen i fylkeskommunens budsjett for 2019.

Med utgangspunkt i Riksantikvarens bemanningsnorm har fylkesadministrasjonene i Østfold, Akershus og Buskerud anslått et behov for minst 5 nye ansatte på kulturminnefeltet i Viken fylkeskommune som følge av de nye oppgavene. Østfold fylkeskommunes del av dette anslås til ca 2 årsverk, trolig knyttet til fartøyvern og oppfølging av fredete anlegg i statlig eie.

Fylkesrådmannens vurdering

Regionreformen, der Østfold fylkeskommune blir en del av Viken fylkeskommune fra 1. januar 2020, og overføringen av forvaltningsoppgaver fra Riksantikvaren til fylkeskommunene på kulturminnefeltet, blir hovedfokuset for kulturminneseksjonen i 2019. Fylkesrådmannen er glad dette også har hovedprioritet hos Riksantikvaren. Det er essensielt at forvaltningen i den nye fylkeskommunen vil være oppe å gå innen 1.1.2020, både når det gjelder koordineringen av de forvaltningsoppgavene fylkeskommunen har ansvar for i dag og nye tilførte oppgaver.

Fylkeskommunen har over mange år hatt store ressursmessige utfordringer med å følge opp Riksantikvarens ambisjonsnivå på kulturminnefeltet, noe det er gitt tilbakemeldinger på gjennom mange år. Skal Riksantikvarens og Statens mange ambisjoner lykkes må det en større ressursinnsats til. Ressurssituasjonen med hensyn på forvaltningen av eksisterende oppgaver i Viken fylkeskommune, vil fortsatt være vanskelig uten tilførte ressurser, den lar seg ikke effektivisere bort. Når fylkeskommunen skal få en rekke ytterligere forvaltningsoppgaver delegert fra Staten må det derfor forventes at det følger med ressurser til arbeidet.

Fylkesrådmannen forutsetter derfor at de nye oppgavene fullfinansieres, f.eks. gjennom økte rammer til fylkeskommunene i kommuneøkonomiproposisjonen våren 2019.